

Wyrok z dnia 16 marca 2005 r.

I PK 199/04

Do pracowników podlegającym przepisom ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz.U. Nr 26, poz. 306 ze zm.) nie ma zastosowania ustawa z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz.U. Nr 160, poz. 1080 ze zm.).

Przewodniczący SSN Herbert Szurgacz, Sędziowie: SN Roman Kuczyński (sprawozdawca), SA Małgorzata Wrębiakowska-Marzec.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 marca 2005 r. sprawy z powództwa Jadwigi J. przeciwko Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu w K. o dodatkowe wynagrodzenie roczne, na skutek kasacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Olsztynie z dnia 1 czerwca 2004 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e

Powódka Jadwiga J. - główny księgowy Gospodarstwa Pomocniczego Zakładu Produkcyjnego przy Zakładzie Karnym w K. - wniosła o zasądzenie od Skarbu Państwa - Zakładu Karnego w K. kwoty 14.409,22 zł z tytułu niewypłacenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego przysługującego pracownikom jednostek sfery budżetowej za lata 2000,2001,2002,2003, na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników sfery budżetowej (Dz.U. Nr 160, poz. 1080 ze zm.).

Wyrokiem z dnia 26 marca 2004 r. Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Bartoszycach zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 10.554,13 zł brutto z ustawowymi odsetkami. W ocenie Sądu Rejonowego ustawa z dnia 3 marca 2000 r. o wynagrodzeniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz.U. Nr 26, poz. 306 ze

zm.) nie pozbawiła prawa do dodatkowego wynagrodzenia osób kierujących gospodarstwami pomocniczymi, prawo do dodatkowego wynagrodzenia rocznego zostało przyznane pracownikom gospodarstw pomocniczych jednostek sfery budżetowej prowadzących gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 listopada 1998 r. (Dz.U. Nr 155, poz. 1014) na podstawie zmiany wprowadzonej do ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym, obowiązującej od dnia 1 stycznia 1999 r. (art. 185 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, Dz.U. Nr 98, poz. 1014).

Sąd Okręgowy w wyniku apelacji pozwanego nie podzielił takiej oceny przepisów prawa materialnego dokonanej przez Sąd pierwszej instancji, uznając, że ustawa o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, jako obejmująca swoją regulacją węższy krąg podmiotów zatrudnionych w jednostkach sfery budżetowej, ma charakter szczególny w stosunku do ustawy o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników sfery budżetowej i wyłącza stosowanie tych przepisów wobec pracowników kierujących gospodarstwami pomocniczymi.

Kasacja powódki zarzuciła wyrokowi Sądu drugiej instancji naruszenie prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie art. 7 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagrodzeniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi oraz art. 6 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników sfery budżetowej, co doprowadziło do przyjęcia, że pracownikom określonym w art. 2 ust 4 wyżej wymienionej ustawy z dnia 3 marca 2000 r. nie przysługuje dodatkowe wynagrodzenie roczne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie sporną kwestią jest wykładnia przepisów prawa odnośnie do stosowania przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej w stosunku do kategorii pracowników określonych w art. 2 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi. Rozstrzygając istniejący spór co do stosowania wyżej wymienionych aktów normatywnych, wskazać należy w pierwszej kolejności, że zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. osobom zajmującym określone w niej stanowiska kierownicze w sferze publicznej przysługuje wyłącznie wynagrodzenie miesięczne. Wyjątki od tej zasady ustala sama

ustawa wskazując w art. 5 ust. 2 i 3, że niektórym kategoriom osób mogą być także przyznane świadczenia dodatkowe lub nagroda roczna, a innym tylko nagroda roczna. Zatem przepis ten ma charakter ściśle bezwzględnie obowiązujący i poza przewidzianymi w nim wyjątkami, dopuszcza przyznanie pracownikowi jedynie wynagrodzenia miesięcznego (por. wyrok SN z dnia 2 września 2003 r., I PK 290/02, OSNP 2004 nr 7, poz. 299). Osoby wymienione w art. 2 pkt 1-4 wyżej wymienionej ustawy, w tym główny księgowy jednostek sfery budżetowej, nabywają prawo do świadczenia dodatkowego i nagrody rocznej z mocy przepisu art. 5 ust. 2 i 3 ustawy. Z brzmienia tego przepisu także wynika jednoznacznie, że świadczenia dodatkowe mają charakter świadczenia fakultatywnego. W dodatku art. 11 ustawy enumeratywnie wymienia katalog świadczeń dodatkowych i z jego treści nie wynika, by zaliczyć do tych świadczeń można było nagrodę roczną. Nagroda roczna w tej ustawie została uregulowana odrębnie w art. 5 ust. 3 i jej otrzymanie przez pracowników wymienionych w art. 2 pkt 1-4 i 10 ustawy uzależnione zostało od spełnienia dodatkowych przesłanek w postaci osiągniętych wyników finansowych lub stopnia realizacji innych zadań (art. 10 ustawy). Biorąc powyższe pod uwagę nie można podzielić stanowiska Sądu pierwszej instancji, że nagroda roczna należy do katalogu świadczeń dodatkowych wymienionych art. 11 wyżej wymienionej ustawy. Postawiona teza, że ustawa powyższa w art. 11 określa świadczenia z tytułu zatrudnienia, między innymi nagrodę roczną ustanowioną odrębnymi przepisami (ustawą z dnia 12 grudnia 1997 r.) jest nieuzasadniona, bowiem ustawa z dnia 3 marca 2000 r. w sposób kompleksowy i zupełny ustanawia warunki wynagradzania osób zajmujących określone w niej stanowiska kierownicze w sferze publicznej. Ustawa ta w art. 7 stanowi, że osobom wymienionym w jej art. 2 nie przysługuje prowizja od zysku, nagroda z zakładowego funduszu nagród oraz roszczenie z tytułu udziału w zysku lub nadwyżce bilansowej. Konfrontując treść wyżej wymienionego przepisu z art. 6 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej, stanowiącym, że ilekroć w przepisach prawa jest mowa o „nagrodzie z zakładowego funduszu nagród” dla pracowników wymienionych w art. 1 ust. 2, oznacza to „dodatkowe wynagrodzenie roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej”, uznać należy osoby objęte działaniem ustawy z dnia 3 marca 2000 r. za wyłączone z prawa do dodatkowego wynagrodzenia w postaci nagrody rocznej wypłacanej z zakładowego funduszu nagród, o której jest mowa w art. 5 i 6 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek

sfery budżetowej. Przepis art. 5 wyżej wymienionej ustawy stanowi bowiem, że wynagrodzenie roczne jest wypłacane z wyodrębnionych na ten cel środków na wynagrodzenie, które w świetle art. 6 ustawy pochodzą z zakładowego funduszu nagród.

Przy powyższych uwarunkowaniach przepis art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi pozostaje normą szczególną w stosunku do przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej, a zatem jako *lex specialis*, dotyczący szczególnego ustawowego uprawnienia do nagrody rocznej przysługującej głównemu księgowemu przedsiębiorstwa państwowego, wyklucza stosowanie przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r., które w odniesieniu do tej kategorii zatrudnionych mają ogólną naturę prawną (*lex generalis*). Wszystko to wskazuje na działanie także innej reguły kolizyjnej - *lex posterior derogat legi priori*.

Z powyższego wynika, iż ustawa o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi i podmiotami prawnymi, jako obejmująca swoją regulacją węższy krąg podmiotów zatrudnionych w jednostkach sfery budżetowej, wyłącza możliwość przyznania powódce dodatkowego wynagrodzenia rocznego na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej. W powyższym kontekście chybione jest także stanowisko Sądu pierwszej instancji powołujące się na to, że „uprawnienie powódki do dodatkowego wynagrodzenia rocznego jest elementem treści stosunku pracy, a treść tego stosunku pracy, co podkreślił Sąd Najwyższy w wyroku z 15 czerwca 1993 r., I PRN 63/93 (OSP 1994 nr 5, poz. 95) to nie tylko umowa o pracę ale również między innymi powszechnie obowiązujące przepisy ustawodawstwa pracy czyli Kodeksu pracy i innych ustaw, w tym ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej”, przy czym wyrok ten dotyczył całkowicie odmiennego stanu faktycznego i prawnego.

Jednocześnie zgodzić się trzeba ze stanowiskiem Sądu drugiej instancji, że dla oceny prawa do dodatkowego wynagrodzenia rocznego nie ma żadnego znaczenia treść opinii Departamentu Legislacyjno-Prawnego Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2003 r., ani okoliczność, że nagrody takie zostały wypłacone pracownikom zatrudnionym na identycznych stanowiskach pracy w innych gospodarstwach pomocniczych.

Reasumując, stwierdzić należy, iż powódce nie przysługuje dodatkowe wynagrodzenie roczne na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej, stąd Sąd Najwyższy, stosownie do art. 393¹² k.p.c., orzekł jak w sentencji.

=====